

KRESŤAN

POLITICKÉ A SPOLOČENSKÉ KATOLÍCKE NOVINY
VYCHÁDZAJÚ KAŽDÚ SOBOTU NA ŠEŠŤNÁSTĽ STRANÁCH.

<p>Predplatná cena: Na celý rok — — — — 4.— koruny. Na pol roka — — — — 2.— „ Na štvrt' roka — — — — 1.— „ <i>Jednotlivé číslo 8 hal.</i></p>	<p>Zodpovedný redaktor: Dr. ALEXANDER ERNSZT, p.p. komorník. Za vydanie zodpovedný JÁN MOLNÁR, pralát</p>	<p>Redakcia a vydavateľstvo: Budapešť, IV. ker., Ferencz-József-rakpart 27. szám sem sa majú posilať predplatky, taktiež dopisy do novín ohlasy a náhodné reklamácie. Ceny ohlasov dia tarify. Rukopisy sa nazpak nedávajú.</p>
--	---	--

Spoločný uh.-rakúsky minister zahraničia gróf Czernin o ruskej revolúcii a o pokoji.

Nová ruská vláda aj zo strany našej diplomacie je už informovaná o stanovisku rakúsko-uhorskej monarchie voči novému položeniu, ktoré stvoril ruský prevrat. Spoločný zahraničný minister gróf Ottokar Czernin v piatok, 30. marca shováral sa s hlavným redaktorom viedeňského «Fremdenblattu» o politickom položení a splnomocnil hlavného redaktora, aby rozhovor vo svojom časopise uverejnil. Rozhovor bol nasledovný:

— Ako sa môže skončiť ruská revolúcia? — pýtal sa hlavný redaktor.

— Do proroctiev sa nemôžem púšťať. Keď zmena na tróne v Rusku bude mať ten výsledok, že utrápené národy ruskej ríše nahliadnu, že by pokračovanie vo vojne bolo zločinom a že aj ony, ako národy antantu, v ktorýkoľvek deň môžu uzavrieť s ústrednými mocnosťami čestný pokoj, vtedy hrozné vraždenie ľudí blíži sa ku koncu. *Nás nemožno zničiť. Naše fronty sú silnejšie než boly kedykoľvek, naše hospodárske položenie je zabezpečené, my vieme vytrvať a aj vytrváme.* Páru nemajúca obetavosť a sila, ktorou národy rakúsko-uhorskej monarchie znášajú postrádanie, zabezpečuje im konečný zdar. *Nie vyšším tisícim, než strednej triede a ešte viac širším vrstvám ľudu, macošským deťom osudu patri najväčšie uznanie. Dolu kloúk pred millionami, ktoré vonku v streleckých zákopách alebo doma na bojišti práce, bez ponosy znášajú postrádanie! Dolu kloúk pred ich veľkosťou a silou! Príde*

deň, v ktorý národy monarchie *obdržia odmenu za svoju hrdinskosť.*

— Či vaša excellencia podržuje na vojnu vedúce krajiny upravený návrh, aby poslaly povereníkov na konferenciu pokoja?

— Na každý pád. Len túto cestu považujem pre každého za takú, ktorá vedie ku cieľu. Ktorí chcú pokračovať vo vojne, pre tých zasadnutie konferencie neznamena žiadnu zmenu. Veď v boji môžeme pokračovať i počas konferencie. Len na konferencii pokoja možno riešiť sto a sto otázok, ktoré vojna nadhodila a ktoré sú nerozlučiteľné. Veľké územie našich nepriateľov je v našich rukách, aj v ich rukách je väčšie nám patriace územie; na mori nepriateľ blokádu bojuje proti našim podmorským loďam. Všetky medzinárodné smluvy boly zničené. Nemožnosťou je z tejto hromady otázok jednotlivé otázky osobite riešiť. *Kto chce pokoj, musí o ňom aj hovoriť a vyjednávať.* Keby konferencia pokoja ukázala, že je dohodnutie sa nemožné, vtedy i tak nezastavená vojna viedla by sa ďalej.

— Či by nebolo možno označiť všeobecné rámce našich podmienok pokoja?

— *Toto sa už i stalo. Verejne som vyhlásil, že my vedieme obrannú vojnu, ktorú nám nanútili a ktorej cieľom je zabezpečenie slobodného a nemýleného vývinu monarchie. Musíme si zadovažiť možnosť nášho udržania a jestvovania. Keď sa naši nepriatelia zrieknu neuskutočiteľnej myšlienky, aby nás zničili a keď sú náklonní vyjednávať o pokoji, pre nich a pre nás jednako čestnom, vtedy vyjednávaniam nič nestojí v ceste.*

Kráľ Karol a kráľovná Zita na nemeckom hlavnom stáne.

Viedeň, 3. apríla. Jeho veličenstvo kráľ Karol a kráľovná Zita v pondelok, 2. apríla, popoludní o 2. hodine na osobitnom dvornom vlaku z Laxenburgu odcestovali na nemecký hlavný válečný stán navštíviť nemecký cisársky pár.

Jej veličenstvo kráľovná Zita totiž vyslovila svoju žiadosť, že by rada čím skôr poznať nemeckú cisárovnú. Je prirodzené, že schôdzku dvoch panovníkov použijú súčasne aj ku politickým rozhovorom, preto aj spoločný zahraničný minister gróf Czernin odprevadil jeho veličenstvo na nemecký hlavný válečný stán, kde bol prítomný aj nemecký ríšsky kancelár Bethmann-Hollweg.

Cirkev a svetový pokoj.

Jeho Eminencia kardinál, knieža-primas Uhorska, arcibiskup ostrihomský dr. Ján Csernoch, v jeho reči, ktorou zahájil posledné valné zhromaždenie Svätoštefanskej Úč. Spoločnosti, pokračoval nasledovne:

Sdruženia katolíkov celej strednej Európy stanoviskom je, že *terajšia svetová vojna v žiadnom ohľade není bojom náboženským*. My sme do tohoto boja nikdy neviesli ani nenávisť medzi náboženstvami, ani cirkevné záujmy. *Ba oproti, všetko sme vynaložili na to, aby i v dobe najväčšieho pokušenia verní sme ostali duchu Krista Pána, zakladateľa Cirkvi, ktorej lásku, pokoj a jednotu ako dedičstvo nechal jeho Cirkve, celé človečenstvo v sebe uvierajúcej*. Nad touto svätou jednotou žiarlive sme strážili, bo v nej spatrovali sme tú vzájomnosť, v ktorej ľudia znovu sa najdu po veľkom rozpadku a rozklade a po najhroznejšom navštívení prídu na základ k večnému pokoji vedúci.

Všetky mocnosti *pátrajú po možnosti stáleho pokoja a dlho trvajúci boj zakončiť chcú pod takými podmienkami, ktoré na budúcnosť, dľa možnosti, vytvorí majú každé nebezpečie vojny*. V tomto ohľade není protivnej mienky medzi ústrednými mocnosťami, antantom a Spojenými Štátmi Ameriky. *Každá stránka ale na inej a inej ceste hľadá riešenie a rozličné smery ku spoločnému pokoji zapríčiňujú len novšie rozklady a ešte ďalej od-tískajú smierenie sa duchov*.

Už pred vojnou snivalo sa ľuďom o svetovom pokoji a o sdružení sa národov po celom svete, ako o ideálnej budúcnosti. Najpotešiteľnejším následkom terajšej vojny je, že toto snívanie spevnelo v živú túžbu a ku svetovému družstvu, v ideálnej ďalekosti jestvujúcemu, podujali sme i blížiac sa kroky, keď jednotlivé skupiny štátov utvorily sjednotenie, ktorého stálosť za-

bezpečná má byť železom a krvou. Ako osobnosti začiatkom vojny s radosťou pospiechaly pod zástavy svojho štátu a štátna myšlienka oslavovala víťazstvo nad sebeckým individualizmom a nad silami rozkladu národností, bo ľudia vtedy nahliadli, že individuálne ich záujmy proti každému nebezpečiu jedine štát môže obrániť: tak aj štáty dobrovoľne pripojily sa ku ich spojencom a chcú pri nich aj vytrvať, bo vlastné špeciálne ich nacionálne hodnoty a vlastnosti len spoločnými silami môžu obrániť. Jednotlivé osobnosti zkusujú, že ako občania štátu nič neutratia z ich dobre poňatej slobody a z ich záujmov a štáty prišli ku tomu presvedčeniu, že nacionálna ich samostatnosť a ich špeciálne kultúrne povolanie neutrpia urážky, lež utvorením družstva štátov, ešte len vyhrajú.

Keď v tomto vývine ďalej pokračujeme a *zo slabého sdruženia jednotlivých štátov utvoríme pevnú, po celom svete rozprestierajúcu sa jednotu, prišli sme ku najďalšiemu cieľu*. Treba nám najst len ten spoločný základ, na ktorom skupiny štátov vstúpiť môžu do tejto jednoty. Jednotlivé skupiny môžu spolu udržiavať spoločné záujmy, zemepisné polozenie, národnostná prítulnosť, historické sväzky. Ku večitej trvácnosti svetovej jednoty ale, tieto nedokonale, čiastočné, zamieňavé a nestále sily nie sú dostatočné. Všeobecná, dokonala a stále spájajúca sila je tu potrebná. *Táto sila ale môže byť jedine nepremennivá, všeobecnej platnosti, na božskej auktorite zakladajúca sa sila mravnosti*. Bez mravného preporodenia národov, *stály pokoj nedá sa ani myslieť*. Zakiaľ jednotlivé skupiny štátov, v mene ich špeciálnych záujmov ozbrojeným násilienstvom stoja proti sebe, *zakiaľ každá skupina svoj vlastný pokoj diktovať chce ostatným a o tom je reč, či Nemecko, Anglicko, Rumunsko alebo Slaviansko zvíťazí má nad svetom a utvorí svetovú jednotu, zatiaľ opravdový, stály svetový pokoj zcela je nemožný*. Historia už viackrát videla prevahou moci utvorené svetové štáty, tie ale v krátkom čase všetky sa rozpadly. Stály pokoj neutvorilo ani rimanské, ani rimansko-nemecké cisárstvo, francúzske svetové panovníctvo ale viedlo len ku nepretrženým vojnám.

(Pokračovanie nasleduje.)

Nemecký hlas o osvedčení grófa Czernina.

Uhorská Telegrafická Kancellária oznamuje z Berlína: Nemecké politické kruhy voči rozhovoru, ktorý mal spoločný zahraničný minister gróf Czernin s hlavným redaktorom «Fremdenblattu», zaujímajú nasledovné stanovisko:

S radosťou vítame otvorené a úprimné vyhlásenia zahraničného ministra, ktoré zaiste vo veľkej miere prispeli ku tomu, aby rozptýlili tie chýry, ktoré naši nepriatelia z ľahko pochopiteľného úmyslu po tieto dni opätovne rozšírili, že totižto ústr. mocnosti ich záujmy viažu ku ruskej reakcii, ktorej chcú zase dopomôcť k moci. Gróf Czernin sa teda pripojuje ku osvedčeniam,

ktoré nemecký ríšsky kancellár Bethmann-Hollweg povedal na ríšskom sneme a ktoré pohľadom na Rusko znejú takto: My si nežiadame iné, ako to, aby sme čím skôr s Ruskom zase v pokoji neživali, v takom pokoji, ktorý je pre obe stránky založený na čestnom základe.

Teraz teda na Rusku je rad, aby odpovedalo na tieto otvorené a jasné vyhlásenia tohto štátnika. Čo gróf Czernin na konci rozhovoru povedal dotyčne všeobecnej ochotnosti, že by sa pustil do vyjednávania v záujme čestného pokoja, akonáhle sa naši nepriatelia zrieknu tých svojich nesplniteľných plánov, aby nás rozdrvili a zo svojej strany budú náklonní poslať poverenikov na konferenciu pokoja, v zásade zodpovedá všeobecnej túžbe nemeckého ľudu. Povýšenou hlavou a chladnokrvne môžeme prijať nabídnutie našich nepriateľov, pred ktorými sú naše náhľady už od 12. decembra r. 1916. známe. Nepoklátiteľne a pevnejšie než kedysi, na všetkých frontoch, v tvrdej, ale oceľovej práci aj doma vydržíme až do konca, ako gr. Czernin hovorí, až po uzavretie čestného pokoja, ktorý vskutku bude hodný obrovských obetí, ktoré sme priniesli.

Udalosti svetovej vojny.

Východné bojište. *Front generálobersta arcikniežata Jozefa:* V Lesných Karpátoch na Ľudovej uhorskej a rakúskej výskumné oddelenia počas svojich častých výskumov pri jednej príležitosti výbuchom zničili jedno nepriateľské pole mín. Proti pohraničným výšinám, na oboch stranách údolia Uzu, Rusi po silnej delostreleckej palbe v šírke sedem kilometrov útočili. Ich útočivé čaty v našej palbe, na jednom mieste v boji z blízka sa rozpadly.

Front generálmaršalla bavorského kniežata Leopolda: Od Dvinska na severovýchod spojenecké útočiacie oddelenia z ruskej posície dovedly jedného dôstojníka, 93 hláv mužstva a 2 strojové pušky. Pri Maljaviči, od Bogdanova na severovýchod, s úplným zdarom sa skončilo jedno naše výskumné vytrhnutie a v zajatých malo za výsledok jedného dôstojníka a 25 hláv mužstva. Od Baranovic na severovýchod viac ruských stotín napadlo jednu našu poľnú stráž, ktorá napriek silnej prípravnej palbe, úplne podržala svoju posíciu. Na oboch stranách železnice Zložov—Tarnopol, pri Zlotej Lipe a pri Dnjestrí, po živej palbe nenasledovali útoky Rusov. Pri Bystrici Solotvinskej napredujúce ruské jagerské oddelenia spojenecké čaty víťazne zahnali. Okolo Rigy spojenecké čaty úspešne vtrhly do ruských posícií.

Západné bojište *Nemcov proti Francúzom a Angličanom:* O bojoch na západnom bojišti berlinská Wolffova kancellária oznamuje: Za premenlivých pomerov rozhľadu a v daždi medzi Arrasom a Aisne v bojoch sa obvyklým spôsobom pokračovalo. Ku väčším srážkam prišlo pri Croisillesi pozdĺž hradskej Fines—Souceaucourt, pri Savy od Somme vo dve strany, tak tiež od Soissons na sever. Na všetkých týchto miestach

anglické a francúzske výpady sme krvave odrazili. Zvlášte veľké boly ztraty nepriateľa pri útoku na jednu horu. Že také mimoriadne ťažké, ba nebezpečné bolo položenie, do ktorého sa Angličania a Francúzi následkom preloženia nemeckého frontu dostali, dokazuje ustavičné ponosovanie sa na pustošenia Nemcov, taktiež obava vojenských kritikov, ktorí stále napomínajú na opatrnosť a predvídanosť. Napriek týmto, údajne antantom vynúteným válečným operáciám, Nemci v marci na západnom fronte zajali 2900 ľudí a ukoristili 59 strojových pušiek. Voči tomu anglické a francúzske zprávy za ten istý čas ešte ani polovicu toľko zajatých nevedia oznámiť, spomínajú totiž len 1400 zajatých a 39 stroj. pušiek. Na všetkých frontoch Nemci a ich spojenci v marci zajali 6900 ľudí a ukoristili 134 strojových pušiek a 60 prístrojov na hádzanie mín. V Champagni, od Ripontu na juh, boj trvá ďalej. Francúzi tu pripravovali veľký protiútok, ale Nemci zbadali prípravu a čaty, ktoré v zákopách stály hotové k útoku, vzali pod zničujúcu palbu. Útok aj vystal vyjmúc jedného bodu, kde Francúzi vytrhli, ale sme ich ručnými granátmi odohnali. Do vlastných zákop spät sa hrnúc Francúzi v palbe Nemcov zväčša padli. Výpady francúzskych patrol od Chavonne na juh a v hore Parroy sa zmarily.

Talianský front: Východne od Cormonsu uhorské a rakúske ďaleko nesúce delostrelectvo strieľalo do talianskych čiat, ktoré práve vtedy stály v radoch na slávnostnej prehliadke. V Taliansku vôbec veľmi sa boja blízkej offenzívy zo stránky našich čiat.

Macedonský front: Na celom fronte bola slabá delostrelecká palba. V údolí Vardaru bola vzájomná palba z ručných i strojových pušiek medzi strážami. Od Ghevgheli na juh našou palbou odohnali sme nepriateľské patroly, ktoré sa chcely sblížiť ku našim patrolam.

Víťazstvo našich čiat na východnom bojišti.

Uhorské a rakúske čaty dľa úradnej zprávy, vydannej 6. apríla, zaujali námestie Tobol—Stochod a z tej príležitosti *zajaly 130 dôstojníkov, 9500 Rusov, ukoristily 13 kanónov, asi 150 strojových pušiek a mnoho iného válečného vystrojenia.*

Zprísnená vojna na mori.

Na Stredozemnom mori potopili sme 5 lodí.

Zürich, 5. apríla. Milánskym časopisom oznamujú zo Saloník, že od 28. marca do 1. apríla na Stredozemnom mori potopili päť dopravných lodí Sarrailovej armády.

Potorpedovaná anglická torpedová loď.

Hága, 6. apríla. Hollandská telegrafická kancellária z dobre informovaného prameňa oznamuje, že anglický torpedoborec «Fury» 28. marca od predhoria Grisnes juhovýchodne na 5 míľ potorpedovali a potopili. Torpedová loď «Fury» bola postavená r. 1911., obsahovala

750 tún, za hodinu prekonala 27 míľ cesty a bolo na nej 180 mužov. — Podmorské lode v poslednom týždni potopily viacej anglických, francúzskych a amerických lodí s obsahom vyše 134.000 registrovaných tún.

Spojené Štáty a Nemecko.

Odkaz Wilsona o válečnom stave Ameriky a Nemecka.

Reuterova kancelária oznamuje z Washingtonu, že predseda Wilson 2. apríla večer vyzval kongress, aby vyhlásil, že medzi Spojenými Štátmi a Nemeckom je válečný stav.

Predseda túto žiadosť odôvodnil tým, že Nemecko vyhlásilo, že jeho podmorské lode počnúc od 7. februára potopia všetky lode, ktoré by chcely plávať do Nemecku nepriateľských prístavov. Nemecké podmorské lode už dávnejšie neúprosne potápajú tak neutrálne, jak nepriateľské lode, ba potopily aj nemocničné lode, ale najnovší proti obchodu nameraný boj Nemecka nameraný je proti celému človečenstvu a proti všetkým národom. Spojené Štáty sa proti tomuto musia postaviť, musia zaujať stanovisko za ľudské práva. Teraz už pre Spojené Štáty nepostačuje zbranná neutralita. Wilson radí kongressu, aby vyhlásil, že posledný skutok nemeckej vlády neznamená iné, ako odkázanie vojny ľudu a vláde Spojených Štátov, aby kongress formálne vstúpil do stavu vojny, aby bezodkladne porobil potrebné poriadky, žeby Spojené Štáty boly vstave sa bránili a svoje pomocné prostriedky aby upotrebili tak, že by Nemecko prinútili ku zakončeniu vojny. Válečný stav spôsobí úzke spoluúčinkovanie so štátmi, ktoré bojujú proti Nemecku, ktorým Spojené Štáty poskytnú ľavný úver a prepustia im svoje hmotné pomocné pramene, aby si mohli nadobúdať válečný materiál. Druhým následkom válečného stavu bude úplné vystrojenie floty zvlášte takými prostriedkami, ktorými sa bude možno pustiť do boja s nemeckými podmorskými loďami.

Wilsonov odkaz poslali všetkým veľvyslanectvám a vyslanstvám Spoj. Štátov, taktiež všetkým americkým diplomatom, ktorí meškajú v cudzozemsku. Odkaz je tak osnovaný, že cudzie vlády môžu vyčítať z neho blízke vyhlásenie válečného stavu, následkom čoho budú držať za potrebné osvedčiť sa o svojej neutralite.

Válečný stav medzi Spoj. Štátmi Sev. Ameriky a Nemeckom.

Z Washingtona 5. apríla oznámili: Vláda kongressu a senátu poslala uzavretie, že medzi Spojenými Štátmi a Nemeckom je válečný stav.

Nemecká mienka o odkaze Wilsona.

Berlin, 5. apríla. «Lokalanzeiger» v článku pod záhlavím «Jedenásty nepriateľ» píše: Odkaz, ktorý predseda Wilson poslal kongressu, zapiera zásadu, aby sa krajina len v páde konečnej potreby zamiešala do vojny.

Wilsonova vojna nevedla by sa za životné záujmy Ameriky, lež len za hádne právne otázky. Vojna, ku ktorej si Wilson pýta splnomocnenie, bola by len bezcieľna a nemúdra vojna, bo by vrhla do nebezpečia sto millionov ľudí bez toho, že by mohli mať z nej čo aj akýkoľvek ošoh. Nech v Amerike zvedia, že vyhlásenie Wilsona, že vojnu nechce viesť proti nemeckému ľudu, lež len proti nemeckej vláde, nezodpovedá pravde, ale ani statočnosti. Wilson dobre vie, že ešte ani jedna vojna svetovej historie nevedla sa v takej malej miere za dynastiu a v takej veľkej miere za živobytie ľudu, ako terajšia.

«Berliner Tageblatt» hovorí: Anglicko sa už pred vojnou rozumelo tomu, aby za najväčšie nebezpečie Ameriky predstavilo nemecké nebezpečie. Z Wilsona nehovorí obranca záujmov Ameriky, lež oduševnený spojenec antantu. My vážne berieme americký odkaz vojny, nemecký ľud ale predsa dôveruje v konečné víťazstvo.

«Vossische Zeitung» Wilsona nazýva osočovateľom Nemecka. Jeho snaha, aby medzi nemeckým ľudom a nemeckou vládou vyvolal protivy, je práve taká perfidna ako nevkusná a zaiste robí to napriek svojmu lepšiemu presvedčeniu na rozkaz Angličanov.

V Amerike žijúci Nemci.

Londýnsky «Daily Mail» oznamuje z New-Yorku: Americký minister vojenských záležitostí Baker o zachádzaní s Nemcami osvedčil sa nasledovne:

Nemci, ktorí sa prísne pridávajú amerických zákonov, budú v Spojených Štátoch požívať úplnú slobodu. Preto sme takto rozhodli, bo sme nahliadli, že toto pokračovanie úplne zodpovedá liberálnej politike Spojených Štátov a je na česť vlády. Práve Nemci boli tí, ktorí vždy prísne zachovali zákony Spojených Štátov, bo videli v nich zákony civilisácie. V Spojených Štátoch žije na teraz vyše 17 millionov Nemcov. Z týchto len asi poldruha milliona zostalo verné svojej starej vlasti, ale aj z týchto v novšom čase asi 50.000 uchádzalo sa o americké štátne občianstvo. Krem toho asi polovica amerických Nemcov je ešte vojnopovinná v Nemecku, alebo patria k reserve nemeckej armády. Na ministerkej porade bola reč o tom, aby aj týchto rezervistov internovali, ale ministri prišli na to, že v tomto páde z amerického ľudu bolo by treba odtiahnuť asi jeden million ľudí, čo by bolo na škodu verejných záujmov.

Revolúcia v Rusku.

Rozlúčka bývalého cára s hlavným válečným stánom.

Zürich, 31. marca. Dla petrohradskej zprávy dočasná vláda detronisovanému cárovi Mikulášovi, na jeho vlastnú žiadosť, dovolila ísť na hlavný válečný stán a rozlúčiť sa s ním. Bývalý cár so zastupiteľmi vlády prišiel na hlavný válečný stán, kde ho vítali veľkokniežatá a generáli. V sprievode bol aj senátor, vojenský

minister Gučkov. Mikuláš Romanov (takto volajú včul detronisovaného cára) bol veľmi dojatý, ale predsa choval sa pokojne. Jeho rozlúčka odohrala sa za dramatických výjavov. Bývalý cár s tým istým sprievodom vrátil sa do Cárského Sela.

Vernosť veľkokniežata ku revolucionárskej vláde.

Zürich, 31. marca. Ministerpredseda knieža Lvov dostal nasledovný telegramm:

«Složil som prisahu vernosti. Dľa mojho svedomia a prisahy bezpodmienečne budem plniť moju povinnosť.»
Mikuláš Nikolajevič.

najviac premávkovými čiarami a aj nad všetkými, ku frontu vedúcimi železnicami, bo úradníci telegrafu, železnice a pošty oznámili svoje pripojenie sa. V Petrohrade posádkou ležiace pluky bez výnimky sa pripojily k výboru.

Radikálna robotnícka strana prevzala nový socialistický časopis «Pravda» a v úvodnom článku sdělila nový program strany. Program robotníckej strany hovorí toto:

Uzavreli, že naskutku vstúpia do potyku s proletármi a s revolucionárnymi socialistami bojujúcich štátov a takto chcú zakončiť národom nanútené vojny.

Útok s ručnými granátmi.

Dľa zprávy novín «Times» z Petrohradu: Všetcia veľkokniežatá a ostatní členovia domu Romanovcov revolucionárnej dočasnej vláde složili prisahu vernosti.

Nový robotnícky výbor.

Zo Stockholmu oznamujú: Rada ruských robotníkov sa rozdvajila. Pre podporovanie dočasnej vlády a válečnej propagandy väčšina robotníkov a vojakov stále menej dôveruje svojim bývalým vodcom. Títo preto, aby si zaopatřili ministerské torby, obetovali záujmy robotníctva. Myslia si, že v tejto záležitosti aj anglické peniaze hraly rollu.

Robotníci namiesto predošlých do ústredného výboru robotníckej strany kandidovali nových členov a toto sú vlastne zastupitelia robotníctva. Ústredný výbor sa hneď stal pánom situácie. Tento výbor panuje nad

žiadajú, aby vojakov bojujúcich národov systematicky primali, žeby sa pomerili v streleckých zákopách.

Požadovanie prevedenia národnostnej zásady tiež rozrušujúce účinkuje v Rusku.

Robotnícky výbor dá kontrolovať vládu.

Zürich, 31. marca. Z Petrohradu oznamujú: Robotnícky výbor Čeidzeho, Steklova, Skobeleva, Suchanova a Filipovského poveril kontrolovaním činnosti vlády.

Majetky členov panujúcej rodiny konfiškovali.

Petrohradská Telegrafická Kancellária oznamuje: Dočasná vláda uzavrela, že rozhodnutie o užívaní majetkov členov panujúcej rodiny ponechá ústavodarnému shromaždeniu, aj dotiaľ tieto majetky vyhlasuje za národný majetok a dôchodok z nich sekvestruje pre štát.

Ruské ústavodarné shromaždenie v lete zasadne.

«Petit Parisien» oznamuje z Petrohradu: Medzi vládou a vojenským výborom v záležitosti svolania ústavodarného shromaždenia zavedené vyjednávania sa ešte neskončili. Vláda si myslela, že voľby prostriedkom leta bude možno previesť. Vojenský výbor by chcel, aby voľby boli skôr, ale toto má ešte veľké prekážky. Ešte niet dohodnutia ani ohľadom toho, že akým spôsobom sa má armáda zúčastniť týchto volieb.

Politické polozenie je ešte vždy veľmi zmotané. Robotnícke a vojenské výbory prísne kontrolujú každý skutok vlády. Skutočné polozenie je to, že každé ustanovenie vlády pred uverejnením tieto výbory musia odobriť.

Dočasná ruská vláda na hlavnom válečnom stáne.

Petrohradská Telegrafická Kancellária oznamuje: Členovia dočasnej vlády prišli do Mohyleva na hlavný válečný stán. Vítal ich generál Alexejev s celým generálnym štábom, miestnou posádkou, so zastupiteľmi zemstiev a miest. Ministrov privítal veľký zástup ľudu. Miljukov a Kerenski povedali reči, ktoré obecenstvo prijalo so živými ováciami.

Petrohradský časopis o pokoji.

Z Lugana oznamujú, že «Corriere della Sera» priniesol nasledovnú zprávu petrohradského sociálno-demokratického časopisu «Pravda»: Rusko spolok viaže ku Anglicku, Francúzsku a k ostatným bojujúcim krajinám. Rusko bez týchto nemôže vyjednávať o pokoj. Toto ale znamená len toľko, že Rusko od cárskeho jarma slobodne, otvorene a bezprostredne môže sa obrátiť ku svojim spojencom a môže ich vyzvať, aby rozmýšľali o cieľuprimeranosti započatia vyjednávania o pokoj. Nevieme, akú odpoveď by dali ostatné mocnosti antantu na takýto návrh a čo by odpovedalo Nemecko.

Duma za ďalšiu vojnu.

Z Berlina sdelujú, že v zasadnutí výkonného výboru ruskej dumy 21. marca všetkými hlasmi proti dvom hlasovali proti zakončeniu vojny. Tiež za pokračovanie vo vojne rozhodol osemaštyridsiatimi hlasmi proti štrnástim aj výbor vyslancov miernych robotníkov. Kerenski, Čeidze, Skobelev a Kanistov sa tiež za čisto defenzívnu vojnu osvedčili. Krajní sú však toho náhľadu, že vojnu naskutku treba skončiť.

Boj vlády proti prívržencom pokoja.

Z ruskej hranice oznamujú: Petrohradská «Rabotčaja Gazeta» píše, že vláda a občianstvo pokračujú v boji proti prívržencom pokoja, ktorí žiadajú, aby pokoj bol hneď uzavretý. Časopisy kadettov a októbriстов účinnive podporujú prívržencov vojny. Vláda v tajnosti zatkla už vyše 50 prívržencov pokoja. Prívrženci pokoja deň po deň miznú zo svojich bytov. Menovaný časopis píše, že vláda je na najlepšej ceste ku svevoľ-

nému panstvu len preto, aby prekazila okamžité uzavretie pokoja. Ľud ale nesmie popustiť a musí požadovať okamžitý pokoj.

Oduševnenie za vojnu v Petrohrade aj umele rozduchujú tým, že Gučkov a Alexejev na veľkých plakátoch vyzvali pozornosť ľudu na to, že Nemci ohrozujú Petrohrad. Nato na všetky strany boli demonštrácie za pokračovanie vo vojne.

Petrohradská telegrafická kancellária oznamuje, že 2. apríla rozličné časte petrohrskej posádky sriadily novšie demonštrácie pred taurijskou palotou. Vojsko nieslo červené zástavy s nápisom: Chceme ísť na front! Medzi iným aj predseda dumy Rodzianko povedal reč, v ktorej riekol: Slobodné Rusko nemôže jestvovať bez toho, že by nad Nemcami rozhodne ne zvíťazilo.

Poliaci vystúpili z dumy.

«Frankfurter Zeitung» prináša stockholmský telegram, že všetci poľskí členovia ruskej ríšskej rady a dumy vystúpili s tým odôvodnením, že Poľsko čo samostatný štát sa už odtrhlo od Ruska.

Osud bývalého cárskeho páru.

Stockholm, 6. apríla. Bývalého cára Mikuláša, cárovnú a veľkokňažnu Mariu Pavlovnu internovali v pevnosti Petra Pavla. «Aftenbladet» tento chýr ale nepovažuje za hodnoverný.

Petrohradská robotnícka rada a dočasná vláda dohodly sa ohľadom osudu cárskej rodiny. Akonáhle sa ľud utíši, cársku rodinu odprevadia do cudzozemska a všetko urobia, aby bola v bezpečnosti. Otázne je ale, či cárska rodina pojde do Anglicka.

Členovia starej vlády pod obžalobou.

Minister Kerenski pred spolupracovníkom časopisu «Ruskija Vjedomosti» vyhlásil, že generálov a dôstojníkov armády, ktorí na počiatku revolúcie boli proti revolúcii, postavia pod obžalobu. Medzi týmito je celý sprievod bývalého cára. Generála Ivanova, admirála Rilova už zatkli a odviezli do Petrohradu. Zpomedzi prívržencov starej vlády dosiaľ zatkli 5250 ľudí a mnohí sú pod dozorom polície. Bývalého cára a cárovnú nechcú postaviť pred súd, bo že proti bývalému cárskemu páru pozdvihnuté obvininy neobstoja.

Nové ceny obilia.

Krajinská rada pre verejné stravovanie posledne zaoberala sa s návrhmi podvýboru pre dôrobu poľahujúcimi sa na zabezpečenie a rozdelenie tohoročnej úrody. Medzi týmito návrhmi najdôležitejší je ten, dľa ktorého novú úrodu len cestou Válečné plodiny zpeňajúcej účastinárskej spoločnosti možno priviesť do obchodu a že obilie už v stave mlátenia bude odovzdané poverenikom menovanej spoločnosti. Týmto predídú prekrytiu a pašovaniu zásob, čo výsledok i toho najprisnejšieho rekvirovania robilo záhadným. V súvise

so zabezpečením budúcej úrody vyskytol sa návrh, aby maximálne ceny obilia vzali pod revidiu a agrári túto žiadosť tak formulovali, aby rada podala návrh ohľadom zdvihnutia cien obilia. Voči tejto žiadosti väčšina výborov pre dôrodu a pre rozdelenia zásob zaujala to stanovisko, že maximálne ceny obilia teraz ešte nemožno ustáliť. Toto urobiť bude možno len koncom júna alebo začiatkom júla, keď sa iste bude vedieť, že koľko obilia sa urodilo. Podvýbor vyslovil aj tú žiadosť, aby maximálne ceny obilia boli také, aby dorábateľia z toho, keď svoju úrodu odovzdajú pre verejné ciele, mali osôh. Rada tento návrh podvýboru väčšinou hlasov prijala.

CHYRNIK.

Dar jeho veličenstva kráľa. Gábrielovi Szókemu, roľníkovi v obci Kocsér, ktorému sedem synov a dvaja zatovia koná vojenskú službu na bojišti, jeho veličenstvo kráľ daroval 500 korún a s monogramom ozdobené strieborné hodinky.

Ostrihomské arcibiskupstvo má tri kapituly: ostrihomskú s 22, prešporskú s 13 a trnavskú so 6 údami. Na území arcibiskupstva s mníchami a mníškami dovedna účinkuje 4021 cirkevných osôb. Počet všetkých kňazov arcibiskupstva činí 980 a klerikov je 202. Z kňazov vojenskú kňazskú službu koná 85 a z klerikov zbrannú službu 55. Na území arcibiskupstva je 481 fár a 787 katolíckych škôl. Počet r.-katolíkov arcibiskupstva činí 1,595.513.

Osvietený pán biskup košický dr. Aug. Fischer-Colbrie v svojom poslednom obežnom liste dáva návod ku zariadeniu diecézanského musea. Napomína k sporení. Vyzýva svojich kňazov, aby sa z nich zaraz hlásili tí, ktorí sa odhodlajú k duchovnému spravovaniu našich uhorských vojakov zajatých v Rusku. Peknými slovami zmienil sa o smri abaujsántovského farára Štefana Záhorského.

Osvietený pán biskup rožňavský dr. Ludvik Balás v svojom štvrtom obežnom liste odporúča sporenie s kostolnými sviečkami, ako i so šatstvom a vyzýva svojich kňazov a učiteľov, aby pomáhali pri sriadení jarných a letných gazdovských prác.

Osvietený pán biskup spišský dr. Alex. Párvy vo svojom pôstnom obežnom liste poukazuje na kríž svätý, ako na prostriedok potechy a sily pre trpiacich v terajších ťažkých časoch.

Sedemdesiatšic na Červený Kríž. Knieža Mikuláš Eszterházy spolku uh. Červeného Kríža daroval novších 70.000 korún.

Na čo sa obracajú katolícke kňazské majetky? Jeho Eminencia kardinál, knieža-primas dr. Ján Csernoch k vystaveniu vojenských domovní dal 2000 korún. — Kaločský kanonik dr. Pavel Macskovics k znovuvystaveniu kostola v peštianskej obci Császártöltés dal 25.000 korún. Doteraz na vystavenie kostolov obetoval 125.000 korún.

Nitriansky biskup za svojich kňazov. Z Nitry oznamujú: Osvietený pán biskup nitriansky gróf Vilhelm Batthány, ako je známo, nedávno zapísať dal mladších kňazov svojej diecéze do pensijného a invalidného spolku uhorských robotníkov a k uisteniu zaplataenia ročitého členovského ich poplatku složil 30.000 korún. Zrak osvieteného pána biskupa obrátil sa včul k terajším pensionovaným kňazom, ktorí prítomne v ťažkých, drahých časoch zápasit musia mnohými starostami. K oblahčeniu ich hmotného položenia veľkodušný biskup teraz pre kňazský pensijný a pomocný fond nitrianskej diecéze u kapituly složil základinu 100.000 korún.

Vyznačenie táborského duchovného. Piešťanský kaplán Jozef Garai, ktorý už dva roky koná táborské kňazské povinnosti na talianskom bojišti, dostal vojenský kňazský záslužný kríž. Vyznačený duchovný bol v Piešťanoch horlivým bojovníkom katolíckych verejných záležitostí.

Obrana proti útokom nepriateľských letúňov. Minister vnútorných záležitostí, ačkolievk niet žiadneho nebezpečenstva, len z príčiny povinnej obozretnosti nariadil, aby administratívne vrchnosti v porozumení s vojenskými veliteľstvami ustálily isté obranné poriadky na pád útoku nepriateľských letúňov. Rada hlavného mesta Budapešti následkom tohto nariadenia poučuje obyvateľov Budapešti, ako sa majú brániť proti útokom. Rada hlavného mesta hovorí, že následkom dnešnej vyvinutosti letúňskej techniky není vytvorené, že nepriateľskí letúni i do Uhorska priletia. Preto oznamuje, že sa o nepriateľskom útoku najsamprv vojenské veliteľstvo dozvie, ktoré o blížení sa letúňov mestskú vrchnosť po telefone upovedomí. Vo všetkých kasárňach budú trubiť a z bašty budínskeho hradu silným hlasom a jasnými rachétami upovedomia obyvateľov o nebezpečí. Na početných miestach hlavného mesta sirénami a v jednotlivých bytoch telefonicky oznámia blíženie sa nepriateľských letúňov.

Veľkodušný dar na missie. Istý občan v Spišskej Starej Vsi na katolícke missie medzi pohanmi poslal 2000 korún.

Desatisíc modlitebných knižiek vojakom. Veľkavaradinská kapitula uhorským vojakom, bojujúcim na rozličných bojištách, darovala 10.000 modlitebných knižočiek.

Uhorskí učelia vo vojne. Dľa najnovšieho úradného výkazu od počiatku vojny doteraz narukovalo 16.801 učiteľov. Z tých doteraz hrdinskou smrťou zomrelo 360, do válečného zajatia dostalo sa 106, vyznačenia dostalo 111 učiteľov.

Spišsko mafašovská učiteľka Gabriella Kertzova stala sa štátnou učiteľkou v abaujskej obci Eszkáros (Toškoda).

Žil sto rokov. V Sabadke zomrel istý Adam Mészáros, ktorý žil práve sto rokov; alkoholového nápoja nepil nikdy, ani nefajčil.

V prešporskej stolici rekvirovali 123.296 metr. centov obilia, z toho 15.225 metr. centov pšenice.

Z ruského zajatia. Starovesský advokát, honvédsky nadporučík dr. Béla Licskó z Rasdolnoja pri Wladivostoku v Sibírii píše richvaldskému duchovnému, že 3. novembra datovanú karotku jeho dostal 25. decembra, čomu sa veľmi potešil, bo už štyri mesiace nedostal z domu písma. Pozdravuje všetkých Richvaldčanov a prosí ich o modlitbu. 25. decembra písaná karotka došla 22. marca. — Kézmarský advokát dr. Béla Weisz zo Sibírie písal do Kézmardu že teraz býva v peknom veľkom lese; je ich tam spolu 600 officierov, učia sa reči; mali 38 stupňov zimy.

List z bojišta.

Spišsko-richvaldský rychtár Šebastian Nedoroščik, vojak 39. honv. poľn. mažiarového pluku, píše svojmu duchovnému: 8-eho marca sme šturmovali na Rusa, chceli sme jeden vrch odobrať, na ktorom bol Rus. Tak sa nám i podarilo. Zajali sme v tento deň šesťsto Rusov i pár strojových pušiek. Ešte i na druhý deň

sme zajali. Dovedna sme vtedy hneď na tisíc Rusov zajali. Chvála Bohu, sa nám podarilo. Rád by som bol, keď by sme mohli čím skôr všetkých zajat. Naše kanóny ich rozprášili s toho vrchu.

Na žalúdok chorým

nevyhnutne potrebným liekom je

Jágerská voda,

ktorú od 150 rokov dorábajú **jágerski milosrdní bratia**. K dostaniu je v každej lekárni, cieľu najprimeranejšie je ale objednať si ju v

Lekárni milosrdných bratov v Jágri (Eger).

Malá fľaška 80 halierov. Stredná fľaška 2 koruny 20 halierov. Veľká fľaška 4 koruny 40 halierov. Menej ako v hodnote 3 koruny neposielame po pošte.

Varujme sa napodobenín.

**Svrblavosť
svrab,
hostec,
nemocekože,
staré rany**

Borovičková masť.
stotné lieči zákonom chránený prostriedok Nešpiná a je zcela bez zápachu. Malý teglik 3 koruny, veľký teglik 6 korún, rodinný teglik 9 korún, k tomu patriaceho borov ékovo mydla cena 4 K s úpravou upotrebenia. Dorába

Alexander Gerő, lekárnik Nagyköros 40.

Najlepšia kosa na svete je „Kosa generála Dewetta z kovu novej ocele“ ktoréj jediným a výlučným dôrobateľom a predváateľom je **Pavel Sohr, Somogy-Szil**

Dewett generála kosa z delovej ocele je z tých najlepších kovových miešani utvorená, ktorej dorábania je tajnosť jej dielne. 500 korún vyplátim tomu, kto preukáže Dewett generála deloocelovú kosu od druhej firmy. 1000 korún vyplátim tomu, kto z pomedzi 100 Dewett generálových kôs najde len 2 zlé kôs. Kto si chce úplne spoľahlivú a dobrú kosu zaopatríť, ten nech do toho času nekupuje žiadnu kosu, dokiaľ si nežiada a nebude mať v rukách obrázkový cenník od našej chýrnej firmy, ktorá ho zdarma dopošte. Nech každý žiada cenník na dopisujúcom listoku. Najpríhodnejší čas ku obstaraniu kôsy je čas v zime. Sberateľom výhoda! Úplná záruka! Kto objedná 10 kusov, je donástu dostane zdarma. Svedomita obsluha! Viac tisíc poďakujúcich listín a nových objednáviek stojí k službe zaujímateľom. Britva z diamantovej ocele s 5-ročnou zárukou 3 kor.

Ochran. známka.

8 halierov

(za 1. poštovú dopisničku) stojím vás môj hlavný cenník, ktorý na žiadosť pošle vám

Prvá dielňa na hodiny
Hanns Konrad

cis. a kr. dvorného zásielcu Brűx číslo 1544.
— (Čechy) —

Nickel alebo ocelové anker hodinky K 16, 18, 20. Válečné rádium anker hodinky K 18, 22, 26. Bielokovové (Glorie striebro) s dvojistou pokryvkou anker remontoir hodinky K 30. Massivné strieborné anker remontoir hodinky K 40, 50, 60. Budíčky a stenové hodiny vo veľkom výbere. 3 rokov záruka. Zasielanie s poštovou dobierkou. Zmena povolená alebo návrat peňazi.

Zdarma a franko
na žiadosť dostane každý môj hlavný cenník

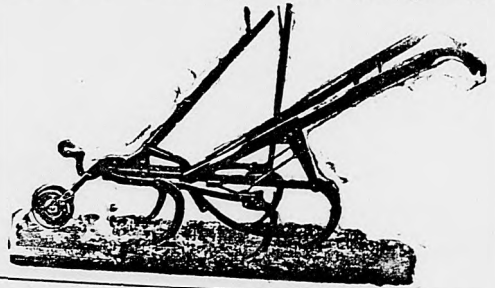
asi so 4000 vyobrazeniami hodín, zlatého strieborného,

umelého tovaru a hudobných nástrojov. Žiacke a koncert husle K 12, 14, 16, 20, 25, 30 a v. Dobré harmoniky K 8, 10, 12, 16, 18, 20, 40, 50 a vyšej. Zmena povolená alebo návrat peňazi. Zasielanie s poštovou dobierkou alebo pri voprednom zaslaní peňazi, Zasiela vývozný dom

Hanns Konrad

cis. a kr. dvorný zásielca
Brűx číslo 1545.

(Čechy)

Jozef Marosi a Syna
veľký vyvozný dom kôs a železného tovaru Esztergom 15.

Lahký lež pevný ocelový pluh s truhlicou vováha 70 kgr. 115 korún. „Junco“ americká a koňská motyka a srušička prevádza prácu 5—6 centimet. rov 135 korún. Zvlášte dobrá železná brána 2 dielna 42 kgr. 70 kor. 3 dielna 62 kgr 10 kor. Račte si pýtať cenník a úpravu upotrebenia. K dostaniu u:

Zázrak sveta je ohnivej ostrosti

ŠARKAN-KOSA

Jedným kúvaním 3 dni, jedným naostrením cez deň možno s ňou kosť. Podobnej kôsy ako je táto ani v dobrote ani v akosti, ani v pružnosti není na celom širom svete. Za každú kosu úplná 3 rokov záruka a ktorá nezodpove, zamen sa bezplatne. Zo skúsenosti ale vieme že medzi tisíc kusmi není ani jednej zlej. Cenník tohoto, každému hospodárovi nevyhnutne potrebného nástroja zdarma poslela:

SARKAN-KOSU rozposielajúce stredisko **Somogyszil.**

Tlačou Stephaneuma úč. spol. v Budapešti, VIII., Szenkirályi-utlica 28/a.